SKLEP SVETA (EU) 2023/702

z dne 21. marca 2023

o stališču, ki se zastopa v imenu Evropske unije v skupnem odboru, ustanovljenem s Sporazumom o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo, v zvezi s sprejetjem sklepa ter podajo priporočil in skupnih in enostranskih izjav

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 50(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o izstopu) je Unija sklenila s Sklepom Sveta (EU) 2020/135 ([1]) in je začel veljati 1. februarja 2020.

(2) Člen 164(5)(d) Sporazuma o izstopu pooblašča skupni odbor, ki je bil vzpostavljen na podlagi člena 164(1) Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: skupni odbor), da sprejme sklepe o spremembi navedenega sporazuma, če so take spremembe potrebne za popravljanje napak, odpravljanje izpustov ali drugih pomanjkljivosti ali obravnavanje razmer, ki v času podpisa Sporazuma niso bile predvidene in se ne nanašajo na prvi, četrti in šesti del Sporazuma o izstopu, in če se s takimi sklepi ne spreminjajo bistvene sestavine navedenega sporazuma.

(3) Na podlagi člena 166(1) Sporazuma o izstopu je skupni odbor pooblaščen za sprejetje sklepov v zvezi z vsemi zadevami, za katere tako določa navedeni sporazum, ter pripravo ustreznih priporočil za Unijo in Združeno kraljestvo. Na podlagi člena 166(2) Sporazuma o izstopu so sklepi, ki jih sprejme skupni odbor, zavezujoči za Unijo in Združeno kraljestvo, Unija in Združeno kraljestvo pa morata izvajati te sklepe, ki imajo enak pravni učinek kot Sporazum o izstopu. Člen 166(3) Sporazuma o izstopu določa, da se priporočila pripravijo z medsebojnim soglasjem.

(4) V skladu s členom 182 Sporazuma o izstopu je Protokol o Irski/Severni Irski (v nadaljnjem besedilu: Protokol) sestavni del navedenega sporazuma.

(5) Primerno je, da Unija in Združeno kraljestvo v skupnem odboru podata skupno izjavo, da se bosta, kadar je to ustrezno v zadevah v okviru Sporazuma o izstopu v skladu z zahtevami po pravni varnosti na Protokol, kakor je bil spremenjen, sklicevala kot na „Windsorski okvir“ ter da se lahko z enakim imenom sklicujeta na Protokol, kakor je bil spremenjen, v svoji domači zakonodaji.

(6) Ob upoštevanju posebnih okoliščin v Severni Irski je treba določiti, da bi si morala Unija in Združeno kraljestvo po najboljših močeh prizadevati za zagotovitev, da olajševanje trgovine med Severno Irsko in drugimi deli Združenega kraljestva vključuje posebne ureditve za gibanje blaga na notranjem trgu Združenega kraljestva, skladno s položajem Severne Irske kot dela carinskega območja Združenega kraljestva v skladu s tem protokolom, kadar je blago namenjeno za končno potrošnjo ali končno uporabo na Severnem Irskem in kadar so vzpostavljeni potrebni zaščitni ukrepi za zaščito celovitosti notranjega trga in carinske unije Unije. Zato bi bilo treba Protokol ustrezno spremeniti.

([1]) Sklep Sveta (EU) 2020/135 z dne 30. januarja 2020 o sklenitvi Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 1).

(7) Unija bi morala upoštevati enostransko izjavo Združenega kraljestva v skupnem odboru, v kateri določa prakso, ki jo namerava uvesti v zvezi z gibanjem blaga iz Severne Irske v druge dele Združenega kraljestva.

(8) Unija bi morala upoštevati enostransko izjavo Združenega kraljestva v skupnem odboru, v kateri določa prakso, ki jo namerava uvesti v zvezi z nadzorom trga in dejavnostmi izvrševanja.

(9) Zagotoviti je treba okrepljeno sodelovanje med Združenim kraljestvom in Unijo ter, kadar je ustrezno, med organi Združenega kraljestva in držav članic, da se predvidene posebne ureditve podprejo z učinkovitim nadzorom trga in dejavnostmi izvrševanja. Skupni odbor bi zato moral pripraviti priporočilo, ki bi določalo takšno okrepljeno sodelovanje in navedlo, da bi sodelovanje lahko zajemalo izmenjavo znanja, izmenjavo informacij, sodelovanje z izvajalci in skupno dejavnost.

(10) Ob upoštevanju posebnih okoliščin Severne Irske, vključno z njenim ključnim pomenom za notranji trg Združenega kraljestva, bi bile potrebne nekatere spremembe Priloge 3 k Protokolu. Uporaba teh sprememb ne bi smela povzročiti tveganj davčnih goljufij ali morebitnega izkrivljanja konkurence. Izvajanje teh sprememb na Severnem Irskem in zlasti izvajanje posebne ureditve za prodajo na daljavo s tretjih ozemelj ali iz tretjih držav uvoženega blaga, ne bi smelo niti ustvarjati tveganj za notranji trg Unije in notranji trg Združenega kraljestva niti ustvarjati nepotrebnih bremen za podjetja, ki poslujejo na Severnem Irskem. Za pojasnitev področja uporabe nekaterih aktov, ki so že navedeni v Prilogi 3 k Protokolu, za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko bi bilo treba v navedeno prilogo dodati dve opombi. To možnost bi bilo treba predvideti za odpravo nadaljnjih morebitnih pomanjkljivosti ali nepredvidenih okoliščin ter za zagotovitev, da bi se lahko v navedeno prilogo kadar koli dodale morebitne druge opombe, ki določajo, kako se akti Unije iz Priloge 3 uporabljajo za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko.

(11) Unija in Združeno kraljestvo bi morala podati skupno izjavo v skupnem odboru o ureditvi DDV za blago, za katero ne obstaja tveganje za notranji trg Unije, in ureditvi DDV za čezmejna vračila. S to izjavo bi se Unija in Združeno kraljestvo zavezala, da bosta preučila možnost dodajanja opomb, ki pojasnjujejo področje uporabe nekaterih aktov iz Priloge 3 k Protokolu. Prva opomba bi se nanašala na uporabo stopenj iz Direktive Sveta 2006/112/ES ([2]) in bi vsebovala seznam blaga, ki bi bilo zaradi svoje narave in pogojev, pod katerimi se dobavlja, namenjeno končni potrošnji na Severnem Irskem ter pri katerem uporaba različnih stopenj ne bi negativno vplivala na notranji trg Unije v obliki tveganj davčnih goljufij ali morebitnega izkrivljanja konkurence. Unija in Združeno kraljestvo bi morala tudi pokazati, da sta pripravljena redno ocenjevati in pregledovati tak seznam. Druga opomba bi se nanašala na sedanjo ureditev DDV za čezmejna vračila na podlagi veljavnega prava Unije iz člena 8 Protokola.

(12) Za zagotovitev učinkovitosti člena 8 Protokola bi si morala Unija in Združeno kraljestvo izmenjevati informacije in strukturirano razpravljati o vseh vprašanjih, ki izhajajo iz izvajanja in uporabe člena 8 navedenega protokola, vključno s pomembnimi spremembami, predvidenimi v zakonodajnem okviru, ki se uporablja v Uniji in Združenem kraljestvu na področju DDV in trošarin za blago. Zato je primerno, da se s sklepom skupnega odbora določijo posebni sestanki specializiranega odbora za vprašanja v zvezi z izvajanjem Protokola o Irski/Severni Irski (v nadaljnjem besedilu: specializirani odbor) kot mehanizem okrepljenega usklajevanja, da se Uniji in Združenemu kraljestvu omogoči, da opredelita vsa vprašanja v zvezi z delovanjem Protokola na področjih DDV in trošarin, o njih razpravljata ter po potrebi predlagata ustrezne ukrepe.

([2]) Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 347, 11.12.2006, str. 1).

(13) Za dodatno pojasnitev področja uporabe člena 10(1) Protokola je primerno, da Unija in Združeno kraljestvo skleneta skupni dogovor o pogojih, pod katerimi državna pomoč, ki jo dodelijo organi Združenega kraljestva, spada na področje uporabe člena 10(1), zlasti kar zadeva dejansko in neposredno povezavo s Severno Irsko. Zato je primerno, da Unija in Združeno kraljestvo v ta namen v skupnem odboru podata skupno izjavo.

(14) Za obravnavo položaja, ko posebni akt Unije, ki spreminja ali nadomešča akt iz Protokola, bistveno spremeni vsebino ali področje uporabe navedenega akta, kot se je uporabljal, preden je bil spremenjen ali nadomeščen, in kadar bi uporaba tako spremenjenega ali nadomeščenega akta Unije na Severnem Irskem imela znaten učinek na vsakdanje življenje skupnosti na Severnem Irskem, ki se bo verjetno nadaljeval, je treba vzpostaviti mehanizem zasilne zavore, ki 30 članom zakonodajne skupščine na Severnem Irskem iz vsaj dveh strank (razen predsednika in njegovih namestnikov) pod vsakim od pogojev, določenih v odstavku 1 osnutka enostranske izjave Združenega kraljestva o sodelovanju institucij Velikonočnega sporazuma oziroma Sporazuma iz Belfasta z dne 10. aprila 1998 med vlado Združenega kraljestva, vlado Irske in drugimi sodelujočimi v večstranskih pogajanjih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum iz leta 1998), ki je priložen predvidenemu sklepu skupnega odbora o spremembi Protokola, omogoča, da obravnavajo zgoraj opisani položaj. Ti pogoji med drugim zagotavljajo, da se lahko uradno obvestilo predloži v najbolj izjemnih okoliščinah in kot zadnja možnost ter da so člani zakonodajne skupščine zaprosili za predhodno vsebinsko razpravo z vlado Združenega kraljestva in znotraj izvršilnega organa Severne Irske, da bi preučili vse možnosti v zvezi z aktom Unije. Kadar je Združeno kraljestvo o tem uradno obvestilo Unijo, se akt Unije, kakor je bil spremenjen ali nadomeščen s posebnim aktom Unije, ne bi uporabljal za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko na podlagi člena 13(3) Protokola. Namesto tega bi bilo treba akt Unije, kakor je bil spremenjen ali nadomeščen s posebnim aktom Unije, dodati v ustrezno prilogo k Protokolu v skladu s postopkom iz člena 13(4) Protokola. Zato bi bilo treba Protokol ustrezno spremeniti.

(15) Kadar je, kot je na novo predvideno, Združeno kraljestvo Uniji poslalo uradno obvestilo iz člena 13(3a), prvi pododstavek, Protokola, vendar je arbitražni senat odločil, da Združeno kraljestvo ni izpolnilo pogojev za tako uradno obvestilo iz tretjega pododstavka navedenega odstavka, bi bilo treba doseči hitro izpolnitev take odločitve arbitražnega senata. Skupni odbor bi zato moral pripraviti priporočilo za tako hitro izpolnitev. To bi moralo temeljiti na skupnem razumevanju, da bi bilo treba hitro izpolnitev doseči na enak način, kadar Združeno kraljestvo ni izpolnilo svojih obveznosti glede delovanja v dobri veri na podlagi člena 5 Sporazuma o izstopu s tem, ko je predložilo tako uradno obvestilo, ne da bi bil izpolnjen vsak pogoj iz odstavka 1 enostranske izjave Združenega kraljestva o sodelovanju institucij iz Sporazuma iz leta 1998, kakor je priložena Sklepu skupnega odbora št. 1/2023.

(16) Unija in Združeno kraljestvo bi morala priznati, da je treba uradno obvestilo Združenega kraljestva na podlagi novo predvidenega člena 13(3a) Protokola predložiti na podlagi vsakega od pogojev iz odstavka 1 enostranske izjave Združenega kraljestva o sodelovanju institucij iz Sporazuma iz leta 1998, da bi bilo predloženo v dobri veri v skladu s členom 5 Sporazuma o izstopu. Prav tako je primerno s skupno izjavo pojasniti, da bi bilo treba v primeru, ko je arbitražni senat odločil, da Združeno kraljestvo v zvezi z uradnim obvestilom Uniji ni ravnalo v skladu s členom 5 Sporazuma o izstopu, zaradi česar se je sprožil mehanizem, hitro izpolniti odločitev arbitražnega senata.

(17) Unija in Združeno kraljestvo bi morala za nadzor nad njegovim izvajanjem v celoti izkoristiti skupne organe, ustanovljene s Sporazumom o izstopu. Specializirani odbor lahko dovoli izmenjavo stališč o kateri koli prihodnji zakonodaji Združenega kraljestva v zvezi z blagom, ki vpliva na izvajanje Protokola. V ta namen se lahko specializirani odbor sestane v posebni sestavi, in sicer kot posebni organ za blago, da bi ocenil morebitni učinek te prihodnje zakonodaje na Severnem Irskem ter predvidel in obravnaval morebitne težave v praksi. Unija in Združeno kraljestvo bi na najboljši in najhitrejši možni način rešila vsa vprašanja pri izvajanju Protokola. Zato je primerno, da Unija in Združeno kraljestvo v ta namen v skupnem odboru sprejmeta skupno izjavo.

(18) Unija bi se morala seznaniti z enostransko izjavo Združenega kraljestva v skupnem odboru o mehanizmu demokratične privolitve iz člena 18 Protokola in pri tem opozoriti na naloge skupnega odbora na podlagi člena 164 Sporazuma o izstopu.

(19) Izkazalo se je, da je treba razširiti obseg trgovcev, upravičenih do gibanja blaga, za katero ne obstaja tveganje, iz drugih delov Združenega kraljestva na Severno Irsko, ki je določeno v Sklepu št. 4/2020 skupnega odbora ([3]). Zlasti bi bilo treba določiti nove pogoje, da se za blago lahko šteje, da ni komercialno obdelano, vključno s povišanjem praga letnega prometa za gospodarske subjekte, da se šteje, da obdelava blaga, ki jo opravijo ti gospodarski subjekti ni komercialna obdelava, ne glede na njihov sektor dejavnosti. Poleg tega bi moralo biti gospodarskim subjektom s sedežem v drugih delih Združenega kraljestva dovoljeno, da se vključijo v shemo zaupanja vrednih trgovcev, na kateri temeljijo ureditve za gibanje blaga, za katero ne obstaja tveganje. Podrobneje bi bilo treba določiti posebne pogoje za izdajo dovoljenj zaupanja vrednim trgovcem, s čimer bi zagotovili, da bodo carinske olajšave, odobrene zaupanja vrednim trgovcem in pooblaščenim prevoznikom pri gibanju blaga, za katero ne obstaja tveganje, iz drugih delov Združenega kraljestva na Severno Irsko, in ki jih je treba določiti v ciljno usmerjenih spremembah ustreznih aktov Unije, spremljali strožji zaščitni ukrepi.

(20) Poleg tega bi bilo treba določiti pravila za določitev pogojev, pod katerimi se za blago, poslano v paketih iz drugih delov Združenega kraljestva na Severno Irsko, lahko šteje, da zanj ne obstaja tveganje, kadar so ti paketi dostavljeni fizičnim osebam, ki prebivajo na Severnem Irskem, in jih na Severno Irsko pripeljejo pooblaščeni prevozniki.

(21) Unija bi morala upoštevati enostransko izjavo Združenega kraljestva v skupnem odboru, v kateri določa prakso, ki jo namerava uvesti za okrepitev izvrševanja v zvezi z blagom, ki se giblje v paketih iz drugega dela Združenega kraljestva na Severno Irsko.

(22) Primerno je, da se določi stališče, ki se v imenu Unije zastopa v skupnem odboru glede sprejetja sklepa in podajo priporočil ter skupnih in enostranskih izjav –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v skupnem odboru, ustanovljenem s členom 164 Sporazuma o izstopu (v nadaljnjem besedilu: skupni odbor), glede sprejetja sklepa in nekaterimi priporočili, ki jih sprejme skupni odbor, je določeno v osnutku sklepa in osnutku priporočil priloženih v Prilogi 1 k temu sklepu.

Člen 2

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v skupnem odboru v zvezi z nekaterimi skupnimi izjavami, ki jih sprejmeta Unija in Združeno kraljestvo v skupnem odboru, je določeno v osnutkih skupnih izjav, priloženih v Prilogi 2 k temu sklepu.

Člen 3

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v skupnem odboru v zvezi z nekaterimi enostranskimi izjavami, ki jih Združeno kraljestvo poda v skupnem odboru in so v obliki osnutka priložene v Prilogi 3 k temu sklepu, je, da upošteva te izjave. V zvezi z enostransko izjavo Združenega kraljestva v skupnem odboru o mehanizmu demokratične privolitve iz člena 18 Protokola Unija opozarja tudi na naloge skupnega odbora na podlagi člena 164 Sporazuma o izstopu.

([3]) Sklep št. 4/2020 skupnega odbora, ustanovljenega s Sporazumom o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo z dne 17. decembra 2020 o določitvi blaga, za katero ne obstaja tveganje [2020/2248] (UL L 443, 30.12.2020, str. 6).

Člen 4

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 21. marca 2023

Za Svet
predsednica
J. ROSWALL